

Tuški

G L A S N I K

2024/**O1**

Interni časopis Luke Koper

TISKOVINA

Poština plačana pri pošti

6104 Koper - Capodistria

Leto 2023 nad
pričakovanji

4 **Leto 2023 nad pričakovanji**

Družba Luka Koper je lansko leto sklenila z dobrimi poslovnimi rezultati. Po preliminarnih podatkih so čisti prihodki od prodaje znašali 308,8 milijona evrov, kar je primerljivo s poslovanjem v letu 2022.

7 **Pot v Evropo daljša in dražja**

Uporniško gibanje Hutijev iz Jemna je s podporo Irana od začetka vojne med Izraelom in Hamasom izvedlo več napadov z droni in raketami na trgovske ladje, ki plujejo po Rdečem morju in pot do Evrope skrajšujejo skozi Sueški prekop. Prvi napad se je zgodil v novembru, do danes naj bi jih bilo že več kot 25.

8 **Na Serminu zaživelo najsodobnejše kamionsko parkirišče**

Uradno smo odprli nov zunanji kamionski terminal na Serminu. Gre za najsodobnejše parkirišče za tovornjake v Sloveniji, ki bo zagotavljalo visoko raven storitev in varnosti za voznike tovornjakov po EU standardu.

11 **Terminal hlajenih tovorov z odliko v 2023**

V preteklem letu smo na Terminalu hlajenih tovorov (THT) zabeležili rast pretovora v vseh blagovnih skupinah, na dveh segmentih pa postavili tudi absolutni rekord.

14 **Občini bomo namenili 1,6 milijona evrov**

V zadnjih dneh decembra lani sta Luka Koper in Mestna občina Koper sklenili nov dogovor o izvajanju omilitvenih ukrepov za zmanjšanje vplivov pristaniške dejavnosti na okolje.

© KRISTJAN STOJAKOVIČ

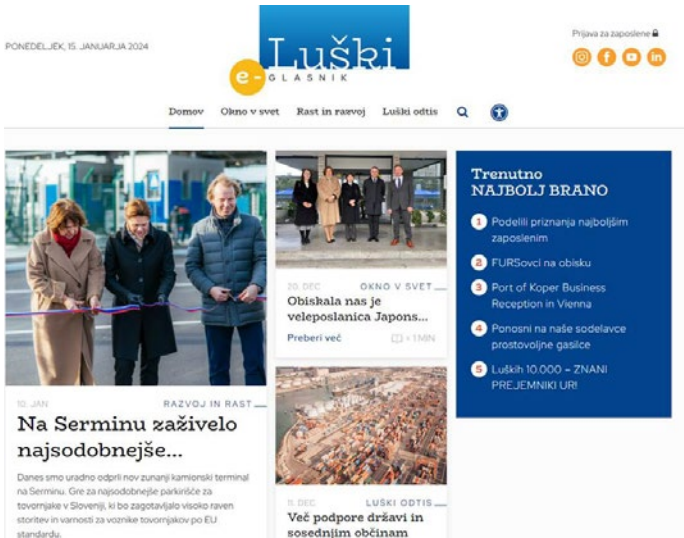
Nam že sledite?

MATEJA DOMINKO

Luka Koper je kljub svoji poslovni naravnosti na Slovenijo, predvsem pa tržno na zunanje trge (le tretjino pretovora opravimo za Slovenijo), komunikacijsko usmerjena tudi v družbeno okolje.

Prisotni smo na Linkedlnu, facebooku in Instagramu, kjer nam sledi preko 28.000 ljudi z vsega sveta, število pa vsak dan raste. Na profilih objavljamo aktualne poslovne novice in zanimive podobe ter edinstvene zgodbe iz slovenskega tovarnega pristanišča. Vabljeni v našo družbo.

QR KODA DO NAŠEGA PROFILA

Ste že prelistali naš e-Luški glasnik?

Zanimivosti iz pristaniškega sveta lahko prebirate tudi na našem portalu s pozitivnimi novicami, ki jih objavljamo v spletni izdaji Luškega glasnika.

 www.luskiglasnik.si

Spoštovani bralci

Za nami je eno izjemno dinamično leto, ki je vsem izzivom navkljub postreglo z dobrimi poslovnimi rezultati in rastjo pretovora na naših ključnih segmentih – kontejnerjih in avtomobilih. Aktivni smo bili tudi na področju investicij, ki so jedro nadaljnega razvoja pristanišča in z njim povezanih logističnih storitev. Kar nekaj pomembnih, ki se bodo izvajale letos in v prihodnjih letih, smo pospešili in tako ujeli ambiciozno časovnico razvoja, načrtano v pravkar sprejetem strateškem poslovnem načrtu družbe za naslednje petletno obdobje.

Leto smo sklenili tudi s podpisom novega dogovora z Mestno občino Koper, s katerim smo še okrepili sredstva, ki jih bomo v naslednjih petih letih namenjali prebivalcem mestnega jedra Kopra za izvajanje naložb za zmanjšanje vplivov delovanja našega pristanišča. Za lokalno skupnost pomembna naložba, ki smo jo namenu predali pred dobrim tednom dni, je odprtje novega kamionskega terminala na Serminu, s katerim se je Luka Koper, z njo pa dobršen del tovarnega prometa, po 30-ih letih umaknila iz mestnega središča na njegovo obrobje.

Z optimizmom zremo tudi v leto, ki je pred nami, a se hkrati zavedamo negotovosti, ki jo prinaša zaostrovanje konflikta na Bližnjem vzhodu. Napadi jemenskega uporniškega gibanja Hutiji, ki so se začeli sredi novembra in se v decembru še stopnjevali, se nadaljujejo tudi v

prvih dneh januarja. Za zdaj je znano le, da so številni ladjarji svoje ladje začasno preusmerili na plovbo okrog Afrike, kar je povzročilo zamike napovedanih prihodov ladij za skoraj štirinajst dni. To bo s seboj prineslo tudi določene podražitve in prilagoditve operativnih procesov, kaj več pa si nihče, ki je kakorkoli vpet v transportno pot prek Sueškega prekopa, ne upa napovedovati.

Čeprav velja januar za mesec zatišja, v Luki Koper tempo ne pojenja – to velja tako za operativno delo na terenu kot tudi pripravo in izvedbo projektov ter naložb, ki smo si jih zadali.

Našim partnerjem, poslovnim strankam, skupnosti, s katero sobivamo, in sodelavcem želim veliko vztrajnosti, poguma in uspešno spisanih zgodb v letu 2024!

Marina Jelen,
odgovorna urednica

Leto 2023 nad pričakovanji

Družba Luka Koper je lansko leto sklenila z dobrimi poslovnimi rezultati. Po preliminarnih podatkih so čisti prihodki od prodaje znašali 308,8 milijona evrov, kar je primerljivo s poslovanjem v letu 2022. Rast pretovora smo zabeležili na obeh strateških blagovnih skupinah in skupno pretovorili 22,3 milijona ton blaga.

 MARINA JELEN, ROK ŠTEMBERGER KRISTJAN STOJAKOVIĆ

Leto 2023 je bilo v vseh pogledih negotovo – svetovno gospodarstvo je okrevalo počasneje od pričakanj, razmere v logistiki so bile še vedno kompleksne. Dodatno tveganje za blagovne tokove, ki v Sredozemlje in S Jadran potujejo prek Sueškega prekopa, je predstavljajo zaostrovanje konflikta na Bližnjem Vzhodu. Kljub temu smo poslovali nad pričakovanji in pri pretovoru dosegli kar nekaj pomembnih mejnikov. Ob koncu lanskega leta smo sprejeli tudi strateški poslovni načrt družbe in Skupine Luka Koper za obdobje 2024–2028. V prihodnjem petletnem obdobju bo poslanstvo Luke Koper zagotavljati zanesljive, visoko kakovostne pristaniške storitve, skladne s smernicami trajnostnega razvoja – s ciljem postati prva izbira med pristanišči na evropski južni transportni poti.

Rekordni na več segmentih

Rekordne številke smo dosegli na kontejnerskem, avtomobilskem in potniškem terminalu ter na terminalih za hlajene in tekoče tovore. Na segmentu kontejnerjev smo s pretovorom 1.066.096 TEU dosegli 5-odstotno rast, na avtomobilskem pa z izjemnim rezultatom 916.728 pretovorjenimi avtomobili 14-odstotno rast v primerjavi z letom poprej. S tem smo še utrdili svoj položaj in potrdili primat med pristanišči v Jadranu (kontejnerji) in Sredozemlju (avtomobili). Rekordni smo bili tudi na segmentu potniškega terminala, saj smo s potniškimi ladjami letos v pristanišče sprejeli 120.553 potnikov, na ta način pa presegli dosežek iz leta 2019, ko smo v Kopru gostili 115 tisoč potnikov.

V lanskem letu smo privezali 1.642 ladji, sprejeli 20.609 vlakov, našli pa smo tudi 422.811 tovornjakov (šest odstotkov več kot leto prej). Razmerje med ceto in železnico v skupnem pretovoru je nekoliko na strani železnice in znaša 52 odstotkov.

Na segmentu kontejnerjev smo s pretovorom 1.066.096 TEU dosegli 5-odstotno rast, na avtomobilskem pa z izjemnim rezultatom 916.728 pretovorjenimi avtomobili 14-odstotno rast v primerjavi z letom poprej. S tem smo še utrdili svoj položaj in potrdili primat med pristanišči v Jadranu (kontejnerji) in Sredozemlju (avtomobili).

Poslovali primerljivo z letom 2022

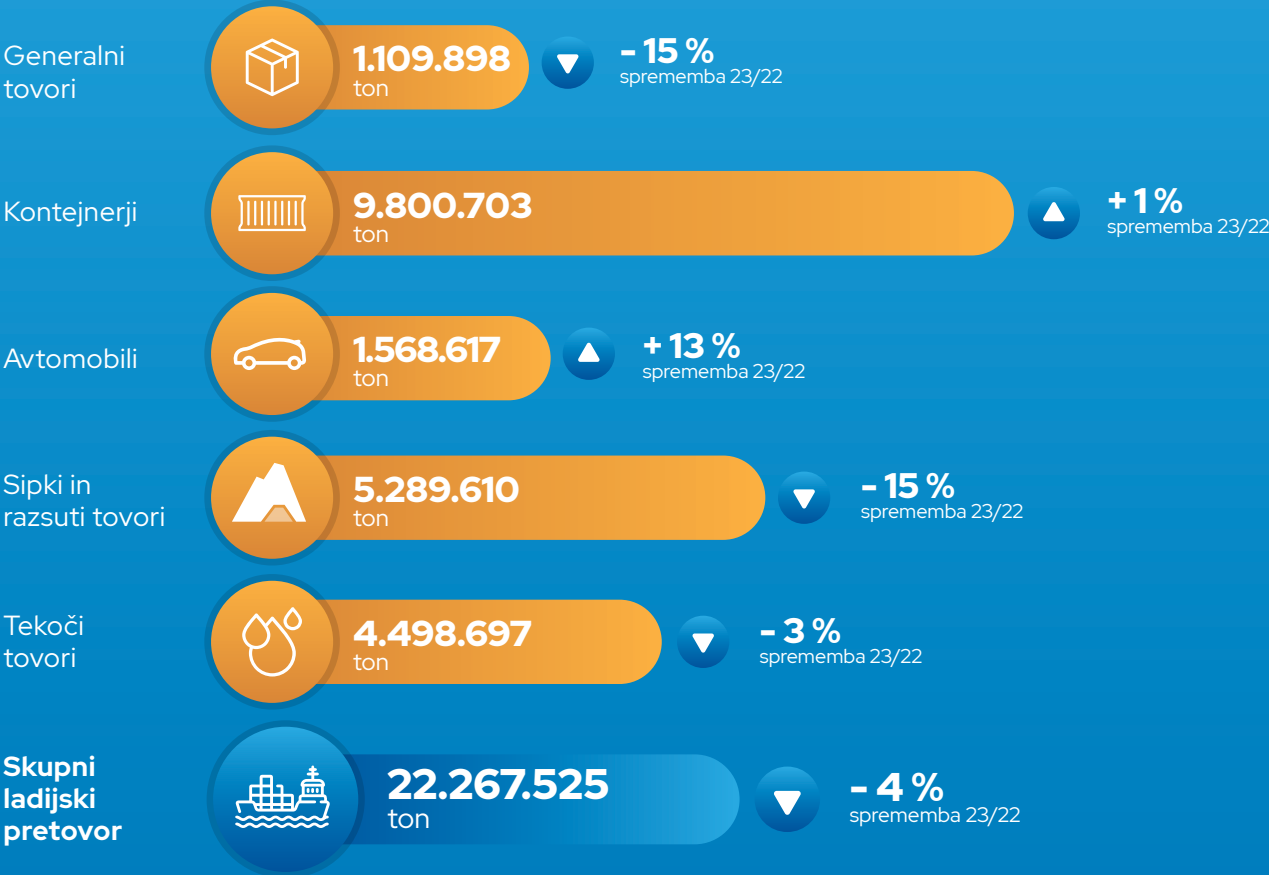
Luka Koper, d. d., je v letu 2023 po preliminarnih in nerevidiranih podatkih ustvarila čiste prihodke od prodaje v višini 308,8 milijona evrov, kar je za 0,5 odstotka manj kot v letu 2022. Več prihodkov smo zabeležili na račun večjega pretovora kontejnerjev in avtomobilov, večjega obsega storitev polnjenja in praznjenja kontejnerjev ter višjih cen storitev, medtem ko so bili prihodki iz skladiščnin zaradi postopne umiritve razmer v globalni logistiki in krajšega zadrževanja blaga v skladiščih nižji. Več o finančnih rezultatih družbe bo znano 21. februarja 2024, ko bomo objavili prvo informacijo o poslovanju za leto 2023.

V prihodnjem petletnem obdobju bo poslanstvo Luke Koper zagotavljati zanesljive, visoko kakovostne pristaniške storitve, skladne s smernicami trajnostnega razvoja – s ciljem postati prva izbira med pristanišči na evropski južni transportni poti.

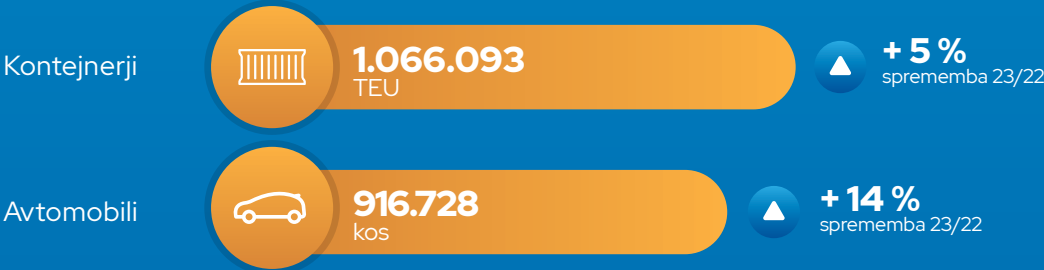

Luško leto 2023 v številkah

Ladijski pretovor jan-dec 2023 (v tonah)

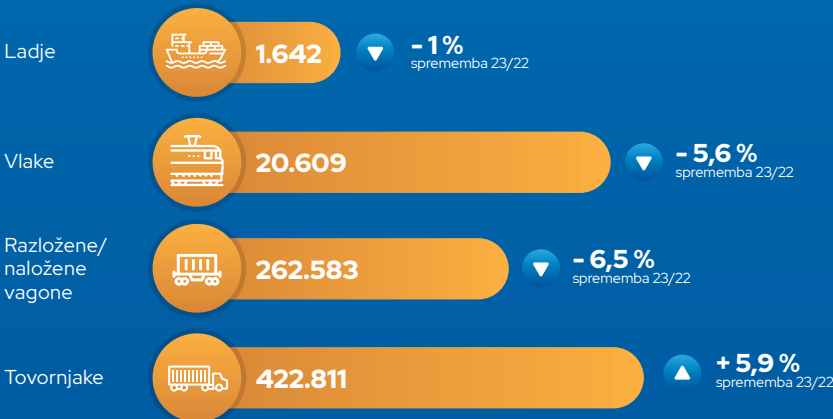
Ladijski pretovor jan-dec 2023 (v kosih)

Razmerje pretovora cesta-železnica jan-dec 2023

V Luki Koper smo lani poskrbeli za:

Zgrajen viadukt Gabrovica

  2TDK

Na trasi drugega tira so izvajalci dokončali glavna gradbena dela na viaduktu Gabrovica. Viadukt je najbolj fotogeničen del železniške proge Divača–Koper, premošča Osapsko dolino in v dolžino meri 416 metrov.

Viadukt poteka pod črnokalskim avtocestnim viaduktom, temelje so pričeli kopati v začetku leta 2022. Železniški viadukt poteka približno na polovici višine stebrov črnokalskega viadukta, stebri v višino merijo od 13 do 64 metrov. Voziščna konstrukcija je sestavljena iz 13-ih segmentov, ki so v povprečju dolgi 32 metrov. Vseh 13 so morali nariniti na stebre viadukta, narivali se jih iz smeri Kopra proti Divači (o tej tehniki so naši kolegi s Področja investicij pisali v prejšnji številki Luškega glasnika). Voziščna konstrukcija viadukta je zasnovana v obliki betonskega korita, ki posnema črko U. Bočni steni, ki sta visoki štiri metre, zagotavljata zaščito pred iztirjenjem, hrupom in vetrom.

Manjkajo še tiri in oprema

Avtor viadukta **Marjan Pipenbaher** si je viadukt zamislil na način, da je videti, kot da pod avtocestnim viaduktom šviga hitri vlak, saj so okrogle vdolbine

videti kot okna na vlaku. Viadukt Gabrovica je zgrajen, manjkajo pa še tiri in vsa oprema, ki je potrebna, da bodo leta 2026 po progi in po tem viaduktu lahko zapeljali prvi vlaki.

Slavnostni dogodek ob dokončanju glavnih gradbenih del na viaduktu so z govori obeležili Matej Oset, generalni direktor 2TDK, Jerneja Jug Jerše, vodja Predstavništva Evropske komisije v Sloveniji, Alenka Bratušek, slovenska ministrica za infrastrukturo, ter predsednik vlade Republike Slovenije Robert Golob.

Obiskala nas je veleposlanica Japonske v Sloveniji

  MARINA JELEN

20. decembra preteklega leta smo na prvem uradnem obisku v Luki Koper gostili veleposlanico Japonske v Sloveniji, nj. eksc. Akiko Yoshida, ki je svojo funkcijo nastopila novembra lani.

Ob tej priložnosti jo je sprejela predsednica uprave Nevenka Kržan skupaj s sodelavcema, vodjo Terminala za avtomobile in RO-RO Gregorjem Beličem ter vodjo trženja Borutom Šemrlom. Obisk je bil spoznavne narave, namenjen iskanju priložnosti za razširitev sodelovanja in prednosti uporabe slovenske logistične transportne poti ter kopskega pristanišča za japonska podjetja.

Potencialno tržišče za Luko Koper

Veleposlanica se je poleg tega seznanila z organizacijo in delovanjem pristanišča, dosedanjimi rezultati in dosežki ter ključnimi naložbami, ki jih bo družba uresničila v prihodnjih letih. Japonsko tržišče je eno izmed prioriteten prekomorskih potencialnih tržišč za Luko Koper predvsem na področju kontejnerjev in vozil.

Veleposlanico nj. eksc. **Akiko Yoshida** so v Luki Koper sprejeli **Nevenka Kržan**, predsednica uprave Luke Koper, **Gregor Belič**, vodja Terminala za avtomobile in RORO, ter **Borut Šemrl** (skrajno desno), vodja Področja trženja.

Pot v Evropo daljša in dražja

Uporniško gibanje Hutijev iz Jemna je s podporo Irana od začetka vojne med Izraelom in Hamasom izvedlo več napadov z droni in raketami na trgovske ladje, ki plujejo po Rdečem morju in pot do Evrope skrajšujejo skozi Sueški prekop. Prvi napad se je zgodil v novembru, do danes naj bi jih bilo že več kot 25. Med napadenimi so bile tudi ladje, namenjene v Luko Koper.

MARINA JELEN

Zaradi razmer, v katerih je preveč tvegano pluti skozi Sueški prekop, so določeni ladjarji že preusmerili ladje na plovbo okoli Afrike, ki pot podaljša v povprečju za 10 dni. Spet drugi iščejo alternativne načine, kako tovor varno po čim krajši poti prepeljati v Sredozemlje od tam pa vse do S Jadrana.

Zamude pri prihodu ladij v Luko

»Napetosti v Rdečem morju občutimo tudi v Luki Koper. V začetku decembra smo bili obveščeni o napadu na ladjo Number 9 kitajskega ladjarja OOCL, ki je bila na poti v Luko Koper. V decembru sta zaradi razmer v Rdečem morju svoj prihod zamaknili še dve kontejnerski matici, ki bosta skladno z napovedmi v Koper pripluli te dni. Del tovora bo v S Jadrani prišel prek transshipment hubov. Do zamud prihaja tudi pri ladjah, specializiranih za pretovor vozil. V decembru smo zabeležili zamik prihoda ene RO-RO ladje, že zdaj pa vemo, da bodo določeni ladjarji namesto januarja v Koper pripluli februarja,« je o trenutnih razmerah povedal **Gregor Belič**, član uprave Luke Koper. Zaradi zamud prihoda ladij v drugi polovici januarja v Luko Koper pričakujejo povečan pretovor kontejnerjev, kar prinaša kar nekaj operativnih izzivov. Drugače bo na avtomobilskem segmentu, kjer bodo namesto januarja več pretovora opravili v februarju.

Daljša in dražja pot

Daljša pot okoli rta Dobrega upanja je tudi dražja, saj prinaša višje stroške poti, kar bodo najbolj občutili končni

prejemniki blaga: »Voznine z Daljnega vzhoda so se v zadnjih tednih dvignile za dobrih 200 odstotkov. Če se bodo ti napadi nadaljevali, je dejstvo, da bo potrebno posredovanje vojaškega spremstva oziroma konvojev, saj bo na tem področju nekaj treba narediti,« pravi predsednik Zveze pomorsko prometnih agencij **Gracijan Necmeskal**.

Preusmeritev blagovnih tokov je izziv

Največji izziv po besedah predsednika Sekcije pristaniških špediterjev **Čedomirja Bojanića** predstavljata nerednost prihodov ladij in nepredvidljivost transportne poti, ki skozi Sueški prekop povezuje Daljni vzhod in Sredozemlje: »Preusmeritev blagovnih tokov okrog Afrike za pristanišča severnega Jadrana ni optimalna rešitev, saj je ravno krajši plovni čas skozi Suez naša glavna konkurenčna prednost, še zlasti v izvozni smeri.«

Napadi jemenskih upornikov predstavljajo vse večjo grožnjo za tranzitno pot, po kateri potuje do 12 odstotkov globalne trgovine. Razmere namreč neposredno vplivajo na vse ladje, ki z Daljnega in Srednjega vzhoda v Evropo plujejo preko Sueškega prekopa, posredno pa tudi na ladje, ki tovor prevažajo po Sredozemlju prek transshipment hubov. ZDA so zato že decembra vzpostavile posebno pomorsko skupino za zagotavljanje varne plovbe, v kateri sodeluje več držav.

Skozi Sueški prehod potuje:

22.000 ladij na leto

25 do 30 % svetovne kontejnerske flote

12 % globalne trgovine

Plovba ladij, če se namesto skozi Sueški prekop preusmerijo okrog Afrike:

Podaljšanje poti za 10 do 14 dni

Dodatni stroški tudi do 1 milijona dolarjev na ladjo v eno smer

Ladjarji bi morali za 15 do 20 % povečati floto, da bi obdržali obstoječi kontejnerski servis

Na Serminu zaživelo najsodobnejše kamionsko parkirišče

Uradno smo odprli nov zunanji kamionski terminal na Serminu. Gre za najsodobnejše parkirišče za tovornjake v Sloveniji, ki bo zagotavljalo visoko raven storitev in varnosti za voznike tovornjakov po EU standardu. Novo naložbo so s slavnostnim prerezom traku namenu predali ministrica za infrastrukturo mag. Alenka Bratušek, predsednica uprave Luke Koper Nevenka Kržan in direktor družbe Kolektor CPG Kristjan Mugerli.

 MARINA JELEN, ARMIN SEJARIČ JAKOB BUŽAN

»Gre za veliko pridobitev Luke Koper, njene okolice in vse države. Nov terminal bo zagotovo prispeval k izboljšanju stanja na področju parkiranja tovornih vozil. Imel bo tudi pozitiven vpliv na izboljšanje okolja in pretočnosti na primorskem kraku avtocestnega omrežja,« je v svojem nagovoru izpostavila ministrica za infrastrukturo mag. **Alenka Bratušek**. Ob tem je dodala, da mora Slovenija izkoristiti svojo geografsko lego, ki prav logistiki nudi veliko priložnosti in konkurenčnih prednosti za razvoj. Tega se dobro zavedajo tudi na ministrstvu, kjer bodo logistiki in koprskemu pristanišču nudili ustrezno podporo pri nadaljnjem razvoju. Poleg gradnje serminske in bertoške vpadnice je ključen projekt izgradnje drugega železniškega tira, ki se bo nadaljeval z gradnjo dodatnega – vzporednega tira med Koprom in Divačo. Med pomembnimi naložbami za razbremenitev cest tovornega prometa je tudi ureditev parkirišča za tovorna vozila v bližini Divače, ki ga je ministrstvo opredelilo kot prioriteto.

Razbremenitev prometa in večja pretočnost cest

»Z novim kamionskim terminalom smo naredili odločen korak k učinkovitejši ureditvi pristaniške logistike, ki smo jo začeli že pred leti z izgradnjo serminskega in bertoškega vhoda. Ta korak je pomemben tudi z vidika selitve vseh storitev, ki so ključne, da lahko tovor nemoteno vstopa in izstopa iz našega pristanišča,« je ob odprtju dejala predsednica uprave Luke Koper **Nevenka Kržan**. Nov terminal bo skupaj z naložbami, ki bodo sledile v prihodnjih letih, pomembno prispeval k razbremenitvi prometa in večji pretočnosti na cestah proti mestu.

Tehnično zahteven in obsežen projekt

Zbrane je nagovoril tudi direktor podjetja Kolektor CPG **Kristjan Mugerli**, ki je skupaj z družbo Grafist zgradilo in uredilo novo kamionsko parkirišče na Serminu: »Projekt je bil tehnično zahteven in obsežen, predvsem zaradi slabo utrjenega terena. Pod vsemi objekti smo morali izvesti pilotiranje in zamenjavo temeljnih tal. Za gradnjo smo porabili več kot 30.000 kubičnih metrov zasipnega gradbenega materiala in 21.000 ton asfalta ter uredili vso potrebno infrastrukturo.«

Za voznike prijazen in učinkovit postanek

V okviru projekta smo zgradili objekt s kapaciteto 203 parkirnih mest za tovorna vozila, pisarne za špediterje, info točko za najavo vstopa v pristanišče ter vso potrebno infrastrukturo. Poskrbeli smo tudi za ozelenitev 6.000 m² zelenih površin, zasaditev 69 dreves pa bomo izpeljali, ko bodo vremenski pogoji ugodnejši. Za naložbo smo pridobili sredstva Evropske komisije iz programa Instrument za povezovanje Evrope v višini 4,89 milijona evrov – novo parkirišče bo tako izpolnjevalo tudi t. i. zlato raven storitev in varnosti za njegove uporabnike.

Razbremenitev koprskih cest

Večina tovornjakov, ki se bo ustavila na novem parkirišču, bo v pristanišče vstopila na vhodu Sermin. Glavni tovorni vhod Koper, ki je najbližje mestnemu jedru, smo v preteklih letih na račun bertoškega in serminskega vhoda že bistveno razbremenili, kar je naš dolgoročni cilj. Po vzpostavitvi kamionskega terminala na Serminu pričakujemo, da bo na cestah proti Kopru tovornega prometa še manj.

Stari kamionski terminal, ki se nahaja v bližini mestnega nakupovalnega centra, je svoja vrata za vedno zaprl 8. januarja letos, s čimer se je Luka Koper umaknila mestu.

»Gre za veliko pridobitev Luke Koper, njene okolice in vse države. Nov terminal bo zagotovo prispeval k izboljšanju stanja na področju parkiranja tovornih vozil. Imel bo tudi pozitiven vpliv na izboljšanje okolja in pretočnosti na primorskem kraku avtocestnega omrežja.« mag. **Alenka Brtušek**, ministrica za infrastrukturo

Sofinancira
Evropska unija

ERIK-PARKING

Novih delovnih prostorov se je iskreno razveselila tudi ekipa sodelavcev iz družbe Luka Koper INPO, ki upravlja s kamionskim terminalom.

Mejnike dosegli na vseh petih profitnih centrih

Družba Luka Koper je leto 2023 sklenila z rekordnim pretovorom na obeh strateških blagovnih skupinah, kontejnerjih in avtomobilih, na terminalih za hlajene in tekoče tovore ter na potniškem terminalu. Ta poseben dosežek smo še pred iztekom leta na prav poseben način obeležili z našimi zaposlenimi in zaposlenimi v podjetju Luka Koper INPO.

 MARINA JELEN JAKOB BUŽAN

Odlični rezultati, ki smo jih nizali skozi vse leto, so rezultat skupnega dela in prizadevanj vseh zaposlenih, tako v operativu kot tudi v strokovnih področjih. To je v svojem nagovoru poudarila tudi predsednica uprave **Nevenka Kržan** in se ob tej priložnosti iskreno zahvalila vsem: »Dinamično, izzivov polno leto smo sklenili na najboljši možen način, s številnimi novimi mejniki na različnih terminalih. Nadaljujemo z načrtanim planom naložb, v letu 2023 smo odprli novo kaseto za skladiščenje avtomobilov in zgradili dodatne frigo priključke, zaključujemo zunanji kamionski terminal, ki ga bomo odprli v začetku januarja. Začrtali smo tudi smer razvoja družbe in sprejeli strateški poslovni načrt do leta 2028. Izjemni dosežki so plod zavzetega, odgovornega, predanega in trdega dela, ki ga opravljamo iz dneva v dan. Skupaj s poslovnimi partnerji in ostalimi deležniki še naprej pišemo zgodbo o uspehu, ki nam jo zavida marsikatero drugo pristanišče.«

Leto smo okronali z novim rekordom – 1.066.093 TEU, kar je najvišji kadarkoli dosežen pretovor v zgodovini kontejnerskega terminala.

Z rekordom na KT ohranjamo primat na S Jadranu

Na kontejnerskem terminalu smo že v začetku decembra drugič v zgodovini pristanišča dosegli milijon pretovorjenih kontejnerskih enot (TEU), sredi decembra pa presegli absolutni rekord 1.017.798 pretovorjenih TEU, dosežen v letu 2022. Leto smo okronali z novim rekordom – 1.066.093 TEU, kar je najvišji kadarkoli dosežen pretovor v zgodovini kontejnerskega terminala. Še naprej ostajamo edino pristanišče na Jadranu, ki mu je uspelo preseči zgodovinsko mejo 1 milijona TEU, hkrati pa smo eno redkih evropskih pristanišč, ki je leto 2023 sklenilo z rastjo kontejnerskega prometa.

Nadpovprečno tudi na tekočih tovorih

Izjemne rezultate smo dosegli tudi na terminalu za tekoče tovore. Za zanesljivega partnerja smo se izkazali pri pretovoru dizelskega in letalskega goriva ter kemikalij. Še pred koncem leta smo namreč presegli lanskoletnih 1.343.330 ton tovora, leto pa sklenili z novim mejnikom 1.383.334 ton in tako še utrdili svoj položaj na tem segmentu.

Sezona milijontega potnika tudi sicer rekordna

Rekordni smo bili tudi na segmentu potniškega terminala, saj smo s potniškimi ladjami letos v pristanišče sprejeli 120.535 potnikov, na ta način pa presegli dosežek iz leta 2019, ko smo v Kopru gostili 115.581 potnikov.

Krepko presegli rekord na Terminalu za avtomobile

MARINA JELEN KRISTJAN STOJAKOVIČ

Luka Koper je na seznam uspehov vpisala absolutni rekord na Terminalu za avtomobile. V letu 2023 smo pretovorili 916.728 vozil, s čimer smo za več kot 115.000 presegli rekord pretovora vozil, dosežen v letu 2022. Gre za izjemen dosežek, ki ga Luka Koper dodaja rekordom z vseh ostalih štirih terminalov in tako zaključuje poslovno leto. Na Terminalu za avtomobile in RO-RO smo sicer že novembra presegli lanskoletni skupni pretovor 801.036 vozil. Poleg tega smo še isti mesec z 88.837 pretovorjenimi vozili za 1.304 vozil presegli doslej doseženo najvišje mesečno število pretovorjenih vozil. Rezultati na segmentu vozil so izjemni tudi v primerjavi s ključnimi avtomobilskimi terminali po Evropi (Valencia,

Antwerp-Bruges), saj so v Kopru po dostopnih podatkih dosegli eno najvišjih rasti pretovora te blagovne skupine.

Terminal hlajenih tovorov z odliko v 2023

MATEJA DOMINKO, MILENA SLOBKO JERMAN JAKA JERAŠA

V preteklem letu smo na Terminalu hlajenih tovorov (THT) zabeležili rast pretovora v vseh blagovnih skupinah, na dveh segmentih pa postavili tudi absolutni rekord.

Okrepile so se kontejnerske tedenske povezave z Egiptom in Izraelom, praktično vsak dan v tednu sprejmemo ladjo s frigo kontejnerji. V letu 2023 smo na terminalu tako pretovorili kar 15.747 frigo kontejnerjev, kar je absolutni rekord v zgodovini Luke Koper. Za primerjavo: leto prej smo pretovorili 10.555 frigo kontejnerjev, največ pred lanskim letom pa leta 2019, ko smo pretovorili 12.056 hladilnih kontejnerjev. Še en dosežek, ki ga leto 2023 dodaja v našo knjigo rekordov, je absolutni rekord v skupnem pretovoru in zorenju banan. V lanskem letu smo v naši zorilnici dozoreli kar 26.609.659 kilogramov banan, kar je za dobre 5,3 tone več kot leto prej.

Specifika hlajenega in hitropokvarljivega tovara

Pri sadju in zelenjavi gre za »sezonsko« naravo pretovora, izjema so banane, ki prihajajo skozi celo leto. Največje količine »svežega« blaga prihajajo od oktobra do konca junija, vrh je v maju in juniju, ko se zaključujeta sezoni pomaranč in krompirja, začenja pa kratka in količinsko intenzivna sezona egiptovskega grozdja. Klimatske spremembe (suše, deževna in hladna pomlad ...) v pridelavi na območju EU so v zadnjem letu sprožile več sprememb v oskrbovalnih verigah in še okrepile uvoz razne zelenjave, krompirja in citrusov iz tretjih držav. Uvozniki v EU so del poljščin naročili iz držav članic, večinoma iz Španije, zaradi zagotavljanja varnosti oskrbe pa se usmerjajo tudi na druge države blizu EU, ki imajo ustrezne pogoje pridelave, denimo Egipt. Ta trend se napoveduje tudi v prihodnjih letih.

Hitra odprema rezultat sodelovanja več akterjev

Evropska unija s ciljem zagotavljanja varne hrane za potrošnike bistveno več in bolj temeljito nadzira uvoz blaga iz tretjih držav kot pred leti. Zato k hitrosti odpreme hitropokvarljivega blaga iz pristanišča prispeva svoj časovni »davek« še carinjenje blaga, kar vključuje tudi fitosanitarni nadzor, vzorčenje in čakanje na analizi izvid blaga. V iskanju pospešitve odpreme prispelega blaga skladno s prejetimi zahtevami strank smo se sestali s špediterji in fitosanitarno inšpekcijo in se dogovarjamo o pogojih za hitrejšo dostavo kontejnerjev na THT, na kontejnerskem terminalu pa bomo od marca dalje z investicijo v dodatne priključke lahko uporabljali skupno že 1.300 priključkov za frigo kontejnerje.

Ob tej priložnosti se za odlično sodelovanje zahvaljujemo fitosanitarni inšpekciji in carini, ki pomembno prispevata k optimalnemu pretoku blaga, s tem pa tudi k zadovoljstvu strank z našo skupno storitvijo.

Nova oprema za pretovor sipkega blaga

ŠPELA BERTOK KRISTJAN STOJAKOVIČ

Pretovor odpadnega železa na Terminalu za sipke tovore zadnja leta narašča, saj tudi surovine za ponovno uporabo v svetu postajajo vedno bolj iskano blago. Odpadno železo na terminalu pretovarjamo z bagroma, ki so ju izdelali leta 2005 in 2007. Mehanizacija pa bo po številnih delovnih urah počasi odslužila svoje, zato smo se na terminalu že razveselili novih pridobitev. Konec leta smo v garažo zapeljali nov industrijski bager proizvajalca Sennebogen, s katerim že pretovarjamo odpadno železo. Kupili smo še tri nove nakladalce proizvajalca Volvo (7 ton, 12 ton in 18 ton), s katerimi bomo pretovarjali vse sipke tovore, razen glinice in tovora v silosu. S sodobnimi

in zmogljivimi nakladalci bomo bolj produktivni tudi pri odpravljanju tovora v skladišču in nakladanju tovora na vozila.

Okolju prijazna sanacija dvigal

SANI ČEJVANOVIČ

Morje je lahko za marsikoga romantično in idila, a delovni pogoji znajo biti zaradi soli v njegovi bližini precej agresivni. Neposredna bližina morja močno vpliva na stanje jeklenih konstrukcij dvigal, ki stojijo ob obali. Redno vzdrževanje potrjuje, da Luka Koper dobro gospodari s pristaniško infrastrukturo, ki nam zato dobro služi že vrsto let.

Posledice oksidacije so se pokazale tudi na konstrukciji žerjava na Terminalu za sipke tovore, kjer smo v okviru rednega vzdrževanja v letu 2022 pričeli s sanacijo protikorozijske zaščite na »kenguru žerjavu«, dvigalu za pretovor sipkih tovorov KŽ 33. Dvigalo je v neiztegnjeni poziciji visoko 60 metrov, razdalja med tirnicami dvigala je 18 metrov.

Oprali konstrukcijo in nanесли nove premaze

Najprej smo celotno konstrukcijo oprali in obenem definirali poškodovana mesta na dvigalu. Z močnim vodnim curkom (do 2.500 barov) smo odstranili poškodovano obstoječo protikorozijsko zaščito in nato s čopiči in z valjčki nanесли nove premaze. Klasično peskanje in brizganje barve namreč zaradi naše zaveze skrbi za okolico in ohranjanju okolja (ljudje, morje, tovor ...) ne prideta več v poštev. Na koncu smo opravili še kontrolo debeline izvedenih nanosov.

Delo je bilo zaradi več dejavnikov zelo zahtevno

Sanacijska dela so potekala po fazah z vmesnimi prekinitvami zaradi prihodov ladij. Projekt je trajal približno leto in pol, učinkovito smo na dvigalu delali 110 dni, odvisno od (ne)zasedenosti dvigala in obenem ugodnih vremenskih pogojev (brez dežja, vetra, ne prenizka temperatura in podobno).

Delo je bilo zaradi višine, izrednih dimenzij in lastnosti

dvigala, neposredne bližine morja in drugih dejavnikov zelo zahtevno, zato smo morali poiskati ustrezno kvalificiranega in izkušenega izvajalca. Sanacijo smo zaupali podjetju Final Pasarič, ki se je po pričakovanjih tudi tokrat izkazalo kot zanesljiv partner.

Nov projekt se je že začel

Po dokončanju sanacije dvigala za sipke tovore smo se že lotili novega projekta, sanacije protikorozijske zaščite kontejnerskega dvigala 52, kjer bomo uporabili isto okolju prijazno tehnologijo.

Dimenzije projekta: Pri sanaciji kenguru dvigala smo porabili kar 2.500 litrov premazov in 375 litrov redčil.

Občini bomo namenili 1,6 milijona evrov

V zadnjih dneh decembra lani sta Luka Koper in Mestna občina Koper sklenili nov dogovor o izvajanju omilitvenih ukrepov za zmanjšanje vplivov pristaniške dejavnosti na okolje. Na ta način sta še okrepili dosedanje dobro sodelovanje in se zavezali, da si bosta tudi v prihodnje prizadevali razvijati skupen prostor, a hkrati poskrbeli za zdravo in prijetno življenjsko okolje.

 MARINA JELEN JAKOB BUŽAN

Na podlagi novega sporazuma bo Luka Koper Mestni občini Koper vsako leto trajanja dogovora izplačala namensko donacijo v znesku **320 tisoč evrov**. V petih letih bo občina prejela skupno 1,6 milijona evrov namenskih sredstev, ki jih bo na podlagi javnega razpisa razdelila upravičencem za izvedbo ukrepov za zmanjšanje vplivov pristaniške dejavnosti na okolje.

Poskrbeti moramo za dobro počutje občanov

»Zavedamo se, da nam prisotnost enega največjih gospodarskih subjektov zagotavlja višji standard življenja in hitrejši razvoj mesta ter širše regije. Kljub temu je naša naloga, da poskrbimo za zdravje in dobro počutje naših občanov,« je ob podpisu novega dogovora z Luko Koper dejal župan Mestne občine Koper **Aleš Bržan**.

Izboljšanje kakovosti bivalnega okolja

V družbi Luka Koper se zavedajo, da je pristanišče močno vpeto v mesto in je hkrati del občutljivega naravnega okolja, zato je prizadevanje za izboljšanje kakovosti življenja prebivalcev temelj razvojne strategije in koncepta zelenega pristanišča. »Omilitveni ukrepi so le del vrste aktivnosti, ki jih v okviru trajnostnega razvoja izvajamo v želji izboljšati kakovost bivalnega okolja in počutja tukajšnjih prebivalcev. V prihodnjih letih načrtujemo: skrb za varovanje biodiverzitete, kakovost voda, tal in zraka, gradnjo več sončnih elektrarn za zagotavljanje trajnostnih energetskih virov in samooskrbe, posodobitev in elektrifikacijo delovne mehanizacije ter elektrifikacijo pomolov, ki je eden najboljšejših projektov zelenega prehoda,« je ob tej priložnosti povedala predsednica uprave Luke Koper **Nevenka Kržan**.

Luka Koper je v zadnjih letih razvijala koncept zelenega pristanišča in na področju varovanja okolja naredila velike korake. Leta 2000 je pridobila okoljski certifikat ISO 14001, ki ga je leta 2010 nadgradila z registracijo v sistemu EMAS. Že leta izvaja redne meritve emisij (hrup, svetloba, prašni delci), spremlja kakovost morske ter podzemnih voda ter skrbi za biodiverzitetu. Z različnimi ukrepi za omejitev vplivov delovanja pristanišča je v preteklih letih pomembno zmanjšala emisije prašnih delcev, hrupa in svetlobe, poleg tega pa vpeljala sistem upravljanja z energijo ter se aktivno lotila projektov digitalnega in zelenega prehoda.

Luka Koper in MOK sta pismo o nameri podpisali že leta 2018, sodelovanje na področju omilitvenih ukrepov pa konkretizirali s podpisom dogovora leto kasneje. V petih letih so izpeljali štiri javne razpise, na katere je prispelo skupno 637 vlog, od katerih je 114 upravičencev prejelo približno 1 milijon nepovratnih sredstev za izvedbo omilitvenih ukrepov.

Župan Mestne občine Koper Aleš Bržan in predsednica uprave Luke Koper Nevenka Kržan ob podpisu novega dogovora o izvajanju omilitvenih ukrepov za zmanjšanje vplivov pristaniške dejavnosti na okolje.

Uprava Luke Koper in župan Mestne občine Koper s svojo ožjo ekipo so se strinjali, da sta tako mesto kot pristanišče živa organizma, ki se v sožitju lahko razvijata in izboljšujeta življenje za prebivalce pristaniškega mesta.

V petih letih bo občina prejela skupno 1,6 milijona evrov namenskih sredstev, ki jih bo na podlagi javnega razpisa razdelila upravičencem za izvedbo ukrepov za zmanjšanje vplivov iz pristaniške dejavnosti na okolje.

Dobrodelna pravljica tudi v luških barvah

Radio Capris je ob koncu lanskega leta v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Slovenije že osmo leto organiziral dobrodelno akcijo Hladilnik toplega srca. Za pomoči potrebne iz obalno-kraške regije so decembra zbrali rekordnih 10,8 tone dobrin in skoraj 74.000 evrov. V akciji je tudi tokrat sodelovala Luka Koper, ki je prispevala 5.000 evrov. Družba je z donacijo 3.000 evrov priskočila na pomoč še Rdečemu križu pri nakupu paketov pomoči za družine iz lokalnega okolja, ki živijo na pragu revščine.

 ARMIN SEJARIĆ MARINA JELEN, MOJCA BANDELJ

Organizatorji so v akciji Hladilnik toplega srca zbrali dve toni več dobrin in za kar 10.000 evrov več sredstev kot leto prej, kar so pospremili z navdušenjem: »To je neverjetno! Moram priznati, da me je letos malo skrbelo, da ne bomo dosegli lanskih števil, sploh glede na to, da je bilo leto res naporno v vseh pogledih,« je povedala generalna sekretarka pri Zvezi prijateljev mladine **Breda Krašna**. Na Radiu Capris so izpostavili, da bodo z zbranimi dobrinami obdarili še več otrok kot lani, ko je bilo pomoči deležnih približno 800 otrok. Finančna sredstva bodo tudi v

letošnjem letu družinam pomagala pri plačevanju položnic za elektriko, vodo in ogrevanje ter šolanje, letovanja in različne terapije. Z donacijo 3.000 evrov je Luka Koper Rdečemu križu Koper omogočila nakup paketov pomoči za družine, ki živijo na pragu revščine, in jim tako pomagala lažje preživeti praznične dni. Družba sicer vsako leto nameni še za približno 1.000 evrov darilnih kartic, s katerimi lahko starši uresničijo želje svojih otrok v eni od koprskih trgovin z igračami, oblačili in opremo.

Donatorske čke sta Radiu Capris in Zvezi prijateljev mladine Koper (levo) ter Rdečemu križu Koper izročila predsednica uprave Luke Koper **Nevenka Kržan** in član uprave – delavski direktor **Vojko Rotar**.

Sodelavci prispevali še dodatna sredstva

Ob koncu lanskega leta so k dobrodelnosti svoje člane pozvali tudi v Športnem društvu Luka Koper, kjer so za Hladilnik toplega srca na ta način zbrali 1.100 evrov. Del teh sredstev so prispevale tudi odvisne družbe Luka Koper INPO, Adria Terminali in TOC.

Donatorski ček sta radijcem predala **Sanin Ljuca**, lankoletni športnik leta ŠD Luka Koper, in **Dalibor Keča** (desno).

Luški glasnik je časopis Skupine Luka Koper.
Izdajatelj: Luka Koper, d. d.
Sedež družbe: Luka Koper, d. d., Vojkovo nabrežje 38, 6501 Koper
Glavna in odgovorna urednica: Marina Jelen
Izvršna urednica: Mateja Dominko
Redakcija: Mediade d. o. o.

Uredniški odbor: Mojca Bandelj, Jure Barovič, Špela Bertok, Tina Bizjak, Kristijan Bračun, Tjaž Cedilnik, Mateja Dominko, Tanja Jerman, Karin Kleva, Andreja Ličen-Čok, Ingrid Maršič, Marta Merkuža, Sara Morato, Lea Polh Baša, Armin Sejarić, Mirko Slosar, Klemen Štravs, Ivana Vujanović, Dragan Zlatanović, Suzana Zornada Vrabec, Mara Žerjal

Kreativna zasnova in oblikovanje: Igor Lennasi, ID14 za Mediade d. o. o.
Tisk: Tiskarna Vek Koper
Naklada: 1.700 izvodov
ISSN 2350-3904
Časopis je brezplačen. Za reprodukcijo vsebine je potrebno pisno soglasje uredništva.

“Darila otroci pozabijo, dobrote nikoli.”
ljudski pogovor